



Menntun í þágu samfélags

Anna Guðrún Edvardsdóttir doktorsnemi
og sjálfstæður rannsakandi við
Rannsóknarsetur Háskóla Íslands á
Vestfjörðum og Austurlandi





Kynning

- Stunda doktorsnám við Menntavísindasvið HÍ.
 - Hvaða þættir háskólamenntunar og rannsókna hafa áhrif á byggðapróun?
 - Hvernig geta háskólamenntun og rannsóknir stuðlað að sjálfbærni samfélaga?
- Er að vinna verkefni við Rannsóknarsetur HÍ á Austurlandi sem tengist doktorsrannsókninni.





Háskólar og þekkingarsköpun

- Hlutverk háskóla í samfélaginu er m.a. að:
 - mennta þegnana
 - auka þekkinguna
 - stuðla að þróun
 - stuðla að efnahagslegum vexti
 - stunda kennslu og rannsóknir





Háskólar og þekkingarsköpun

- Fjöldi nemenda í háskólum hefur margfaldast á síðustu 20 árum.
- Menntun og þekkingarsköpun eru fyrir alla.
- Tölvu- og upplýsingataeknin gerir fleirum kleyft að stunda nám óháð búsetu.
- Þekkingin er alþjóðleg.
- Háskólar hafa ekki lengur á valdi sínu hvaða þekking nemendur tileikna sér í námi.





Háskólar og byggðaþróun

- Hefðbundið hlutverk háskóla eru kennsla og rannsóknir.
- Aukin áhersla stjórnvalda á samstarf háskóla, fyrirtækja, stofnana, sveitarfélaga á landsbyggðinni.
- Fjarnám notað til að hækka menntunarstig og jafna aðgengi fólks að námi.
- Markmiðið stjórnvalda er að stöðva fólksflutning af landsbyggðinni.





Háskólar og byggðapróun

- Fjölgun rannsóknastofnana/setra á landsbyggðinni mikil.
- Rannsóknir stofnananna eru tengdar svæðunum og styrkleikum þeirra.
- Áhersla er á að tengja saman rannsóknir og atvinnulíf.
- Áhersla er á hagnýtar rannsóknir fyrir atvinnulífið.
- Markmiðið er að fjölga störfum og styrkja fyrirtækin.
- Hvað með þá sem stunda “öðruvísi” rannsóknir?





Félagsleg sjálfbærni, menntun og byggðaþróun

- Að frelsi einstaklingsins til að lifa og starfa í samfélagi fari saman við velferð samfélagsins.
- Að samfélagið vinni í að bæta og viðhalda þeim lífsgæðum sem menn hafa komið sér saman um að gildi í samfélaginu.
- Allt innan þess ramma sem umhverfið setur okkur mannfólkinu.
- Umhverfið er því bæði ögrun og auðlind.





Félagsleg sjálfbærni, menntun og byggðaþróun

- Menntun og rannsóknir geta gegnt stóru hlutverki í félagslegri sjálfbærni.
- Háskólar þurfa að þróa fjarnámið og rannsóknir á landsbyggðinni út frá nemendum/einstaklingunum, ekki bara svæðunum.
- Háskólar þurfa að þróa námskrá sem gengur út á sjálfbæra þekkingu og gildi.





Lokaorð

- Samkvæmt Byggðaáætlunum er háskólamenntun lykilatriði í jákvæðri búsetuþróun.
- Þrátt fyrir mennta- og rannsóknaruppbyggingu hefur íbúum á landsbyggðinni fækkað.
- Skoða þarf hvað felst í hugtakinu “lífsgæði” fyrir fólk.
- Færa þarf sjónarhornið frá því að menntun og rannsóknir séu atvinnumál yfir í að skoða gildi menntunar og rannsókna fyrir einstaklinginn.





Takk fyrir



JAFNRÉTTISSJÓÐUR



HÁSKÓLI ÍSLANDS



HÁSKÓLI ÍSLANDS